

ЕФЕКТИВНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ БАБЕЗІОЗУ У СОБАК

Сороколiт Л.Ю., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **Орiщук О.С.**, к. с.-г. н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Вступ. Бабезіоз – трансмісивне захворювання, в результаті якого відбувається зараження внутрішньоклітинними паразитами – бабезіями, які потрапляють у кров при укусі тварини кліщами. Хвороба може спричинити загибель тварини, тому вчасно попередити, діагностувати та вилікувати тварину є головною задачею ветеринарного лікаря [1-2].

Мета роботи. Дослідити клінічні прояви хвороби та ефективність лікування бабезіозу тварин.

Матеріалом для дослідження були собаки – пацієнти ветеринарної клініки «Pride» ФОП Васильєв Іван Дмитрович, м.Дніпро. Досліджували біохімічний та гематологічний аналіз крові, комплексний аналіз сечі та фізіологічні показники стану тварин.

Результати дослідження та лікування. У першому випадку, собака, пес, 6 років, метис Віллі, спостерігалися скарги на слабкість та апатію тварини, темний колір сечі. Температура 39.6 °С, пронос, слизові оболонки анемічні. Діагностика – комплексна: опитування власника, збір анамнезу, дослідження мазку крові на бабезіоз та лабораторний аналіз крові. Обробка від ектопаразитів проводиться нерегулярно.

Відібрали загальний та біохімічний аналіз крові. У мазку крові виявили бабезії. При цьому результати загального аналізу: гемоглобін – 149 г/л при нормі 120-180; гематокрит – 39,3% при нормі 37-55; еритроцити – 5,2 Т/л при нормі 5.5-8.5; ШОЕ – 20 при нормі до 13.

Результати біохімічного аналізу: білірубін загальний – 16,2 мкмоль/л при нормі 1-7; білірубін прямий – 8 при нормі до 25 %; білірубін непрямий – 8,2 при нормі до 75 %; АСТ – 125 Од/л при нормі 10-50; АЛТ- 84 Од/л при нормі 10-55;

Лікування було етіотропне та симптоматичне. У перший день: розчин Рінгера внутрішньовенно – 80 мл, Ціанкобаламін ін'єкційно – 1мл, Імідопіран – 0,7 мл одноразово, дексафорт 0,7 мл. У другий день додали Реосорбілакт 40 мл внутрішньовенно. У третій – повторили інфузію розчину Рінгера та Реосорбілакту.

Через два тижні з моменту звернення та лікування був контрольний відбір крові на загальний та біохімічний аналізи.

Результати загального аналізу: гемоглобін – 157 г/л, у межах норми; гематокрит – 42,7 %, у межах норми; еритроцити – 5.6 Т/л, у межах норми; ШОЕ – 1, у межах норми. МCV, МСН, МСНС коефіцієнти у межах норми.

Результати біохімічного аналізу: білірубін загальний – 3,0 мкмоль/л при нормі 1-7; білірубін прямий – 1,7 при нормі до 25 %; білірубін непрямий – 1,3 при нормі до 75 %; АСТ – 52 Од/л при нормі 10-50; АЛТ – 301 Од/л при нормі 10-55.

У другому випадку, собака, пес, 2 роки, пудель Мілаш, спостерігали скарги на млявість на неактивність, відмови від корму, пронос, температура 40,1°С. Обробка від ектопаразитів проводиться нерегулярно. Утримання з вільним вигулом. Діагностика – комплексна. Розпитування власника, збір анамнезу, дослідження крові на біохімічний та гематологічний аналізи, а також комплексне дослідження сечі.

Результати загального аналізу: у мазку крові виявлені бабезії. Результати показників: гемоглобін – 120 г/л при нормі 120-180; гематокрит – 33,0 % при нормі 37-55; еритроцити- 4,8 Т/л при нормі 5,5-8,5; ШОЕ – 60 при нормі до 13. МCV, МСН, МСНС коефіцієнти у межах норми.

Результати біохімічного аналізу: білірубін загальний – 39,5 мкмоль/л при нормі 1-7; білірубін прямий – 8.6 при нормі до 25 %; білірубін непрямий – 30.8 при нормі до 75 %; АСТ – 70 Од/л при нормі 10-50; АЛТ- 47 Од/л при нормі 10-55;

Результати комплексного аналізу сечі: колір – коричневий, при нормі «жовтий», мутність – мутна, при нормі «прозора», білірубін – +++ при нормі якого бути не повинно.

Лікування етіотропне та симптоматичне. У перший день: розчин Рінгера 60 мл в/в, Ціанкобаламін ін'єкційно – 0.3 мл, Імідопіран – 0.2 мл одноразово, Дексафорт – 0.4 мл, Реосорбілакт – 10мл в/в. На другий день використовували розчин Рінгера у дозі 20 мл в/в, Реосорбілакт 10 мл в/в.

Після інфузійної терапії та ін'єкції Імідопірану рекомендовано спостерігати за твариною та здати контрольний аналіз крові. Через тиждень тварина почувала себе добре, став набагато активнішим та мав гарний апетит. Пронос не спостерігали.

У третьому випадку бабезіозу, собака, сука, 1,4 міс., безпородна, кличка Кнопа. Спостерігали слабкість, темний колір сечі, проноси та млявість, майже не ходить та постійно лежить. Слизові оболонки анемічні, наявна іктеричність. Температура 41,0 °С. Утримання у частному будинку, живе на подвір'ї. Не вакцинована, обробки від ектопаразитів не проводилися. Діагностика – комплексна.

У мазку крові виявлені бабезії. Результати загального аналізу крові: гемоглобін – 35 г/л при нормі 120-180; гематокрит – 10,5 % при нормі 37-55; еритроцити – 1,4 Т/л при нормі 5.5-8.5; ШОЕ – 75 при нормі до 13.

Результати біохімічного аналізу: білірубін загальний – 167,8 мкмоль/л при нормі 1-7; білірубін прямий – 127,7 при нормі до 25 %; білірубін непрямої – 40,1 при нормі до 75 %; АСТ- 67 Од/л при нормі 10-50; АЛТ- 119 Од/л при нормі 10-55;

Стан у собаки був критичним, було рекомендовано негайне переливання крові та терапія. Власник від подальшої терапії відмовився, на наступний день собака померла.

Висновки. Таким чином, дослідивши стан тварин та методи лікування, можна зробити певні висновки. Фізіологічні показники тварин, хворих на бабезіоз, були ідентичними: це гарячка, пронос, анемічність слизових оболонок з подальшою іктеричністю, млявість, відсутність апетиту. Згідно лабораторному дослідженню крові, у всіх тварин відмічалися: олігоцитемія, олігохромемія, зниження гематокритного показнику, білірубінемія, та підвищення ШОЕ. Перш за все, при лікуванні тварин застосовувався препарат Імідопіран, який є ефективним при лікуванні паразитарних захворювань крові. Окрім нього, використовували симптоматичну терапію, яка направлена на підтримання та регуляцію норм фізіологічних показників. Лікування бабезіозу покаже гарні результати при своєчасній діагностиці захворювання та нагляду за твариною. Профілактикою є регулярна обробка тварин від ектопаразитів та обробка території, де вони утримуються.

Бібліографічний список:

1. Прус М. П. Бабезіоз собак / М. П. Прус, О. В. Семенко, М. В. Галат: Монографія. – К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2017. – 259 с.
2. Прус М.П., Галат В.Ф., Козачок В.С. Епізоотична ситуація щодо бабезіозу собак у деяких містах України // Тези доп. 2-ї конф. проф.- викл. складу і аспірантів. - К., 2003. - С. 58.
3. Прус М.П. Деякі аспекти патогенезу та заходів боротьби з бабезіозом собак // Мат. 1-ї Міжн. н.-практ. вет. конф. з пробл. дрібн. тварин. - Одеса, 2002. С 107-120.